

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK
ZAKŁAD HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XXII—ZESZYT 1

1970

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

JULIUSZ BARDACH, KONSTANTY GRZYBOWSKI, HENRYK
OLSZEWSKI (sekretarz redakcji), MICHAŁ SZCZANIECKI (redaktor naczelny),
MONIKA SENKOWSKA - GLUCK, JAN WĄSICKI

Adres Redakcji: Poznań, Czerwonej Armii 90, Collegium Iuridicum

Copyright
by Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1970

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

Wydanie I. Nakład 350+90 egz. Ark. wyd. 29,5. Ark. druk. 22,87. Papier druk sat,
kl. V, 70 g, 70×100. Oddano do składania 23 II 1970 r. Do druku podpisano
12 IX 1970 r. Druk ukończono we wrześniu 1970 r. B-3/775 Cena zł 88,—

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XXII — Zeszyt 1

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Justyński Janusz, Monarchizm i republikanizm w myśli politycznej Marka Tulliusza Cyncerona	1
<i>Monarchisme et républicanisme dans la conception politique de Cicéron</i>	20
Opas Tomasz, Własność w miastach szlacheckich województwa lubelskiego w XVIII wieku	21
<i>La propriété dans les villes nobiliaires dans la voïvodie de Lublin au XVIIIe s.</i>	55
Sobolewska Barbara, Tocqueville pośród moralistów politycznych Francji pierwszej połowy XIX wieku	57
Sobociński Władysław, Zapomniane prawo o organizacji sądownictwa w Królestwie Polskim z 1856 r. (Geneza i przygotowanie reformy)	111
<i>Une loi oubliée de 1856 relative à l'organisation judiciaire dans le Royaume de Pologne</i>	150
Muszalski Wojciech, Rozwój prawnych form organizacji i zarządzania gospodarką państwową w PRL	153
<i>Développement des formes de l'organisation et de la gestion de l'économie d'Etat dans la République Populaire Polonaise</i>	182

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

Wyrozumski Jerzy, Pouczenie Kalisza dla Wielunia o administracji miasta z 1502 r. (Z dziejów ustroju miejskiego w Polsce średniowiecznej)	185
---	-----

III. ANKIETA NA TEMAT MIEJSCA DYSCYPLIN HISTORYCZNOPRAWNYCH WŚRÓD NAUK HISTORYCZNYCH I PRAWNYCH (ciąg dalszy)

Andrejew Igor	195
Gwiazdomorski Jan	196
Łopátka Adam	198
Radwański Zbigniew	201

IV. POLEMIKA — POLEMIQUE

Bukowska Krystyna, Jeszcze w sprawie rozwoju miejskiego prawa prywatnego w Polsce	205
---	-----

V. ARTYKUŁY RECENZYJNE — ARTICLES CRITIQUES

Karbownik Henryk, <i>Libri retaxationum</i> a <i>libri beneficiorum</i> w systemie skarbowości kościelnej w Polsce w XV i XVI w.	215
Grzybowski Konstanty , Sobolewski Marek, O rządach parlamentarnych w Polsce w latach 1919 - 1926	227

VI. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS
ET NOTES CRITIQUES

Wiliński Adam, Das römische Recht. Geschichte und Grundbegriffe des Privatrechts mit einem Anhang über Strafrecht und Strafprozess (Henryk Kupiszewski)	237
Nicola Palazzolo, Dos praelegata. Contributo alla storia del prelegato romano (Błażej Wierzbowski)	238
Lesław Pauli, Austriacki kodeks karny z 1803 r. w Wolnym Mieście Krakowie (1815 - 1833), cz. I (Wojciech M. Bartel)	240
Leszek Kasprzyk, Spencer (Rett Ludwikowski)	243
Andrzej Ajnenkiel, Sejmy i konstytucje w Polsce 1918 - 1939 (Szkice z dziejów Polski) (Michał Pietrzak)	245
Jakub Banaszkiwicz, Powstanie partii hitlerowskiej. Studium socjologiczne genezy faszystwu niemieckiego 1919 - 1923 (Stanisław Salmowicz)	247
Maciej Rataj, Pamiętniki, do druku przygotował Jan Dębski (Karol Marian Pospieszalski)	251

*

Problemy istorii dokapitalističeskich obščestv, t. I, Moskwa 1968 (S.R.)	256
Naučnaja sessija „Itogi i zadači izučenija genezisa feodalizma v zapadnoj Evropie”, Moskwa 1968 (S.R.)	257
Ingomar Bog, Dorfgemeinde, Freiheit und Unfreiheit in Franken (T.Ś.)	257
Joseph Balon, Traité de Droit Salique, t. I - VI (T.Ś.)	258
Jaromir Kincl, Studie o otrocích, kolóněch a propuštěncích ve visigostkém státě 5 - 8 století (S. R.)	259
Dusan Třeštík, Kosmova Kronika. Studie k počátkoum českého dějepisectví a politického myšlení (S.R.)	259
Gerhard Dilcher, Die Entstehung der lombardischen Stadtkommune. Eine rechtsgeschichtliche Untersuchung (L.P.)	260
Sergij Vilran, Rechtsgeschichte der Slovenen bis zum Jahre 1941 (S.R.)	261
Jerzy Wyrozumski, Państwowa gospodarka solna w Polsce do schyłku XIV w. (J.W.)	262

P. Klemens Wieser O.T., Die Bedeutung des Zentralarchives des Deutschen Ordens für die Geschichte Schlesiens und Mährens (J.S.)	262
Kurt Engelbert, Quellen zur Geschichte des Neisser Bistumslandes auf Grund der drei ältesten Neisser Lagerbücher (J.S.)	263
Zbiór dokumentów malopolskich. Wydali Stanisław Kuraś i Irena Sułkowska-Kuraś. Cz. IV: Dokumenty z lat 1211 - 1400 (J.S.)	264
Archiv für Schlesische Kirchengeschichte. Im Auftrage des Instituts für ostdeutsche Kirchen- und Kulturgeschichte, herausg. von Joseph Gottschalk (J.S.) : : : :	266
Mortimer Levine, Tudor England 1485 - 1603 (H. I.)	267
Die juristische Bildung in der Slowakei und Ungarn bis zum Jahre 1848 (S.R.)	269
Liber Memorialis Heinrich Sproemberg. Études présentées à la Commission Internationale pour l'Histoire des Assemblées d'États, t. XXXVI, Rostock 1966 (S.R.)	269
Juliusz Nowak-Dłużewski, Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Pierwsi królowie elekcyjni (T.F.)	270
W. I. Kałynowycz, Polityczni procesy Iwana Franka to joho towarzysziw (L. P.)	270
Yves Trotignon, La France au XX siècle (S.S.)	271
Gli studi di storia e di diritto contemporaneo, pod red. A. Aquarone, P. Ungari, S. Rodota (I.M. - K.)	272
Materiały do ćwiczeń z powszechnej historii państwa i prawa. Cz. I, zebrał Jan Wąsicki; Powszechna historia państwa i prawa. Starożytność. Wybór tekstów źródłowych, oprac. Bogdan Lesiński i Jerzy Walachowicz (Z. R.)	273

VII. KRONIKA — CHRONIQUE

X Powszechny Zjazd Historyków Polskich w oczach historyka prawa (Juliusz Bardach)	275
Przed warszawskim posiedzeniem Commission Internationale pour l'Histoire des Assemblées d'États (Stanisław Russocki)	281
Habilitacja dra Marka Waldenberga z historii doktryn polityczno-prawnych (Marek Sobolewski)	282
Habilitacja dra Franciszka Połomskiego z historii państwa i prawa polskiego (Jerzy Chodorowski)	285

VIII. BIBLIOGRAFIA — BIBLIOGRAPHIE

Jakub Sawicki, Materiały do polskiej bibliografii historycznoprawnej za rok 1968	285
--	-----

SPIS WSPÓLPRACOWNIKÓW ZESZYTU 1

Igor Andrejew (Warszawa)
Juliusz Bardach (Warszawa)
Wojciech M. Bartel (Kraków)
Krystyna Bukowska (Kraków)
Jerzy Chodorowski (Wrocław)
Tadeusz Fijałkowski (Warszawa)

Konstanty Grzybowski

 (Kraków)
Jan Gwiazdomorski (Kraków)
Hubert Izdebski (Warszawa)
Janusz Justyński (Toruń)
Henryk Karbownik (Radom)
Henryk Kupiszewski (Warszawa)
Rett Ludwikowski (Kraków)
Adam Łopatka (Poznań)
Irena Malinowska-Kwiatkowska (Kraków)
Wojciech Muszalski (Warszawa)
Henryk Olszewski (Poznań)
Tomasz Opas (Lublin)
Lesław Pauli (Kraków)
Michał Pietrzak (Warszawa)
Karol Marian Pospieszalski (Poznań)
Zbigniew Radwański (Poznań)
Stanisław Russocki (Warszawa)
Zygfryd Rymaszewski (Łódź)
Stanisław Salmonowicz (Toruń)
Jakub Sawicki (Warszawa)
Władysław Sobociński (Warszawa)
Barbara Sobolewska (Kraków)
Marek Sobolewski (Kraków)
Tadeusz Scibor (Lublin)
Jerzy Walachowicz (Poznań)
Błażej Wierzbowski (Toruń)
Jerzy Wyrozumski (Kraków)